

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา เฉพาะกรณีเขตการศึกษา 1 เกี่ยวกับการรับบริการจากโรงเรียนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในปีการศึกษา 2536 ของ โรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของ โรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา เขตการศึกษา 1 จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี จ.ปทุมธานี โรงเรียนเทศบาล 4 วัดบางแพรงเหนือ จ.นนทบุรี โรงเรียนเทศบาล 2 วัดโน จ.สมุทรปราการ โรงเรียนเทศบาลวัดติมหาชยาราม จ.สมุทรสาคร โรงเรียนเทศบาล 2 วัดเสน่หา จ.นครปฐม โรงเรียนเทศบาล 3 สระกระเทียม จ.นครปฐม รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 900 คน

กลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัย

ในการกำหนดขนาดตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการคำนวณหาขนาดตัวอย่างประชากร คือ ใช้ตัวอย่างประชากร ร้อยละ 10 ของประชากร (ประคอง กรรณสูต, 2525) จากการคำนวณหาขนาดตัวอย่างประชากรจะได้ตัวอย่างประชากร 90 คน

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามขั้นตอนดังนี้

1. แบ่งกลุ่มประชากรในแต่ละจังหวัดของเขตการศึกษา 1 จำแนกตามอาชีพที่ได้จากการสำรวจ พบว่า อาชีพของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในปีการศึกษา 2536 ของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา เขตการศึกษา 1 สามารถจำแนกออกเป็น 5 กลุ่มอาชีพ คือ เกษตร ค้าขาย รับจ้าง ข้าราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ และอื่น ๆ
2. คำนวณจำนวนตัวอย่างประชากรในแต่ละอาชีพ ซึ่งมี 5 กลุ่มอาชีพ จะได้กลุ่มอาชีพละ $90/5 = 18$ คน โดยแต่ละกลุ่มอาชีพจะเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรโดยพิจารณาถึงระดับการศึกษา โดยแบ่งระดับการศึกษาออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ปวช./ปวส. และระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า
3. คำนวณหากกลุ่มตัวอย่างประชากรแต่ละอาชีพในแต่ละโรงเรียน ซึ่งมี 6 โรงเรียน จะได้กลุ่มอาชีพละ $18/6 = 3$ คน
4. สุ่มกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ต้องการ โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย
5. ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรนี้อาจมีบางอาชีพเลือกได้ไม่ครบทุกระดับการศึกษา ในการวิจัยนี้การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรจะยึดกลุ่มอาชีพเป็นเกณฑ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่ง โครงสร้างและแบบปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ปกครองผู้รับการสัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการและเติมคำ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความต้องการของผู้ปกครองในเรื่องของการรับบริการจากโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ และแบบปลายเปิด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ที่มีโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา นำข้อมูลจากการศึกษาและสัมภาษณ์มากำหนดกรอบการวิจัยและสร้างแบบ-สัมภาษณ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
2. นำเครื่องมือที่ผ่านการพิจารณาจากที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและตรวจสอบการใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสม นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ โดยการแนะนำของอาจารย์-ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
3. นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนใน โครงการขยาย โอกาสทางการศึกษา ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง
4. นำเครื่องมือที่ทดลองใช้แล้วมาพิจารณาปรับปรุง ให้เป็นเครื่องมือวิจัยที่สมบูรณ์ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ แล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีผู้ช่วยวิจัย จำนวน 5 คน โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น ไปยังโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดที่มีโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐาน ในเขตการศึกษา 1 เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยทำการชี้แจงให้ผู้ช่วยวิจัยเข้าใจถึงการใช้แบบสัมภาษณ์ในการสัมภาษณ์ แล้วจึงเริ่มดำเนินการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสัมภาษณ์ที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ส่วนที่เป็นแบบปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เนื้อหา การนำเสนอข้อมูลใช้การนำเสนอข้อมูลในรูปของตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

(ประคอง กรรณสูต, 2525)